

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาปัญหาและการสร้างยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ : กรณีศึกษาร้านขายยาแผนปัจจุบัน (ขย. 1) จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งแบ่งการวิจัยเป็น 2 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นการศึกษาปัญหาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษัชกรประจำร้านขายยา และ เจ้าของร้านขายยา จังหวัดนครสวรรค์ ชั้นที่ 2 เป็นการสร้างยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิจัยทั้ง 2 ชั้นตอนดังนี้

ชั้นที่ 1 การศึกษาปัญหาจากกลุ่มตัวอย่าง คือ เกษัชกรประจำร้านยา และ เจ้าของร้านขายยา จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามสำหรับเจ้าของร้านขายยา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาการดำเนินกิจการร้านขายยา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้าน ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์

ชุดที่ 2 แบบสอบถามสำหรับเกษัชกรประจำร้านยา แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานในร้านขายยา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้าน ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์

ชั้นที่ 2 การสร้างยุทธศาสตร์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาสูงสุด 3 อันดับแรก โดยนำค่าเฉลี่ยของแต่ละมาตรฐาน เป็นกรอบเสนอผู้เชี่ยวชาญสร้างยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม

ตอนที่ 2 สร้างยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน
จังหวัดนครสวรรค์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (FGD)จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 การศึกษาปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน
จังหวัดนครสวรรค์ แบ่งออกเป็น 2 ชุด แต่ละชุดแบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจำแนก
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา วิเคราะห์โดยการประมวลผลแล้วนำเสนอแจกแจง ความถี่ (f) หาค่า
ร้อยละ (%) แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงความถี่ และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1
แบบสอบถามสำหรับเจ้าของร้านขายยา

หัวข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่	ร้อยละ (%)
		108	
เพศ	1. ชาย	62	57.41
	2. หญิง	46	42.59
รวม		108	100.00
อายุ	1. 25-35 ปี	21	19.45
	2. 36-45 ปี	31	28.70
	3. 46-55 ปี	38	35.18
	4. มากกว่า 55 ปี	18	16.67
รวม		108	100.00
ระดับการศึกษา	1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	33	30.56
	2. ปริญญาตรี	53	49.07
	3. สูงกว่าปริญญาตรี	22	20.37
รวม		108	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่าเจ้าของร้านขายยา จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสามารถจำแนกหัวข้อที่กำหนดได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 62 คน คิดเป็นร้อยละ 57.41 และมีผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศหญิง 46 คน คิดเป็นร้อยละ 42.59

จำแนกตามอายุ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46-55 ปี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 35.18 รองลงมาคืออายุระหว่าง 36-45 ปี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 31 คน คิดเป็นร้อยละ 28.70 และมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 55 ปี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 18 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เรียนจบระดับปริญญาตรี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 53 คน คิดเป็นร้อยละ 49.07 รองลงมาคือเรียนจบต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 33 คน คิดเป็นร้อยละ 30.56 และมีจำนวนตอบแบบสอบถามน้อยสุด คือ เรียนสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 22 คน คิดเป็นร้อยละ 20.37

ตารางที่ 4.2 แสดงความถี่ และค่าร้อยละ เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 2
แบบสอบถามสำหรับเกษตรกรประจำร้านขายยา

หัวข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	ความถี่ 108	ร้อยละ (%)
เพศ	1. ชาย	41	37.96
	2. หญิง	67	62.04
	รวม	108	100.00
อายุ	1. 25-35 ปี	26	24.07
	2. 36-45 ปี	47	43.52
	3. 46-55 ปี	23	21.30
	4. มากกว่า 55 ปี	12	11.11
	รวม	108	100.00
ระดับการศึกษา	1. ปริญญาตรีสาขาเกษตรศาสตร์	72	66.67
	2. สูงกว่าปริญญาตรี	36	33.33
	รวม	108	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า เกษตรกรประจำร้านขายยา จังหวัดนครสวรรค์ มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยสามารถจำแนกหัวข้อที่กำหนดได้ดังนี้
จำแนกตามเพศ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 62.04 และมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นเพศชาย 41 คน คิดเป็นร้อยละ 37.96

จำแนกตามอายุ พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-45 ปี โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 47 คน คิดเป็นร้อยละ 43.52 รองลงมามีอายุระหว่าง 25-35 ปี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 26 คน คิดเป็นร้อยละ 24.07 และมีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามน้อยที่สุดมีอายุมากกว่า 55 ปี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 12 คนคิดเป็นร้อยละ 11.11

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนใหญ่เรียนจบระดับปริญญาตรีสาขาเกษตรศาสตร์ มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 72 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 รองลงมาคือ จบสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 36 คนคิดเป็นร้อยละ 33.33

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ทั้ง 5 มาตรฐาน คือ มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ มาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบและจริยธรรม และมาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชน และสังคม โดยแสดง ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกเป็นตามมาตรฐาน ดังนี้

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ ของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถาม สำหรับเจ้าของร้านขายยา จำแนกตามมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่	ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
1	สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุน บริการ	2.16	1.73	ระดับน้อย	2
3	การบริการเภสัชกรรมที่ดี	2.52	2.09	ระดับมาก	1
	รวมเฉลี่ย	2.34	1.91	ระดับน้อย	-

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.34$) เมื่อพิจารณารายมาตรฐาน พบว่ามาตรฐานที่ 3 การบริการเภสัชกรรมที่ดี มีปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.52$) และ มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ ปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.16$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ ของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถาม สำหรับเภสัชกรประจำร้านขายยา จำแนกตามมาตรฐานดังนี้

มาตรฐานที่	ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
2	การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	2.51	2.19	ระดับมาก	1
4	การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณ	1.73	1.29	ระดับน้อย	3
5	การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสั	2.22	1.96	ระดับน้อย	2
	รวมเฉลี่ย	2.15	1.81	ระดับน้อย	-

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว แสดงให้เห็นว่า การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.15$) เมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานพบว่า มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\mu=2.51$) รองลงมาได้แก่ มาตรฐานที่ 5 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ อยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.22$) ส่วนในอันดับต่ำสุดได้แก่มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ และจรรยาบรรณ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\mu=1.73$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหามาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่ง
สนับสนุนบริการ จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
1	สถานที่มั่นคง แข็งแรงมีพื้นที่เพียงพอ แก่การประกอบกิจการร้านขายยา	2.39	1.84	ระดับน้อย	4
2	สถานที่สะอาด มีแสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเท ติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย	1.50	1.33	ระดับน้อยที่สุด	11
3	สภาพแวดล้อมในการเก็บรักษาคุณภาพยา และเวชภัณฑ์ เช่น มีเครื่องปรับอากาศ	2.42	2.20	ระดับน้อย	3
4	บริเวณจัดเรียงยาสำหรับเภสัชกรในการทำงาน	2.21	1.93	ระดับน้อย	5
5	บริเวณให้คำแนะนำปรึกษาเป็นสัดส่วน และมีสื่อให้ความรู้เรื่องสุขภาพ	2.72	1.74	ระดับมาก	1
6	การติดป้ายแสดงว่าเป็นร้านยา ป้ายแสดงชื่อ รูปถ่าย เลขใบอนุญาตวิชาชีพ เวลาปฏิบัติการ และป้ายสัญลักษณ์ใบอนุญาต	1.86	1.64	ระดับน้อย	10
7	อุปกรณ์สำหรับให้บริการด้านสุขภาพที่ เหมาะสม เช่น เครื่องชั่งน้ำหนัก ที่วัดส่วนสูง ที่วัดอุณหภูมิร่างกาย เครื่องวัดน้ำตาล อื่นๆ	2.07	2.21	ระดับน้อย	7
8	อุปกรณ์นับเม็ดยา จำแนกตามกลุ่มยาที่จำเป็น เช่น ยาปฏิชีวนะกลุ่มเพนิซิลิน	2.18	1.34	ระดับน้อย	6
9	การทำความสะอาดสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ ไม่ให้เกิดการปนเปื้อนในระหว่างให้บริการ	1.89	1.61	ระดับน้อย	9
10	ผู้เฝ้าเก็บเวชภัณฑ์เป็นสัดส่วนเพียงพอและมี การควบคุมและบันทึกอุณหภูมิ อย่างสม่ำเสมอ	2.50	1.47	ระดับน้อย	2
11	แหล่งข้อมูล ตำรา ที่เหมาะสมในการอ้างอิง และเผยแพร่	2.01	1.73	ระดับน้อย	8
	รวมเฉลี่ย	2.16	1.73	ระดับน้อย	-

จากตาราง 4.5 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มาตรฐานที่ 1 สถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งสนับสนุนบริการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ข้อที่ 5 บริเวณให้คำแนะนำปรึกษาเป็นสัดส่วน และมีสื่อให้ความรู้เรื่อง สุขภาพ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.72$) รองลงมาคือข้อที่ 10 ผู้เซ็นเก็บเวชภัณฑ์เป็นสัดส่วนเพียงพอ และมีการควบคุมและบันทึกอุณหภูมิอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.50$) และต่ำสุดคือข้อที่ 2 สถานที่สะอาด แสงสว่างเหมาะสม อากาศถ่ายเท และติดตั้งอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัย ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ที่สุด ($\mu=1.50$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหามาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ

ข้อที่	การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
12	เภสัชกรสามารถประกอบวิชาชีพตามใบ อนุญาตประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม	1.63	1.61	ระดับน้อย	4
13	เภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ สวมเครื่องแบบ ตามข้อกำหนดของสภาเภสัชกรรม	3.39	2.97	ระดับมาก	2
14	เภสัชกรมีมนุษยสัมพันธ์มีทักษะในการสื่อสาร ที่เหมาะสม ชัดเจนถูกต้อง	1.58	1.24	ระดับน้อย	5
15	เภสัชกรมีสุขภาพอนามัยดี ไม่เป็นแหล่งแพร่ เชื้อแก่ผู้รับบริการ	1.53	1.21	ระดับน้อย	6
16	เภสัชกรปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลาเปิดทำการ	3.19	2.90	ระดับมาก	3
17	การทำเพิ่มบันทึกประวัติการใช้ยา สำหรับ ผู้ป่วยที่มีการใช้ยาต่อเนื่อง	3.74	3.23	ระดับมากที่สุด	1
	รวมเฉลี่ย	2.51	2.19	ระดับมาก	-

จากตาราง 4.6 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มาตรฐานที่ 2 การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu=2.51$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ข้อที่ 17 การทำเพิ่มประวัติการใช้ยาสำหรับผู้ป่วยที่มีการใช้ยาต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=3.74$) รองลงมาคือข้อที่ 13 เภสัชกรผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการ สวมเครื่องแบบตามข้อกำหนดของสภาเภสัชกรรม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.39$) และต่ำสุดคือ ข้อ 15 เภสัชกรมีสุขภาพอนามัยดี ไม่เป็นแหล่งแพร่เชื้อแก่ผู้รับบริการ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\mu=1.53$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหามาตรฐานที่ 3 การบริการแก่ผู้ชมที่ดี

ข้อที่	การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
18	การจัดการผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ เชื่อถือได้	1.72	1.41	ระดับน้อย	9
19	การบันทึกการ รับ-จ่าย/จำหน่ายของผลิตภัณฑ์	2.72	1.74	ระดับมาก	4
20	การเก็บรักษาเวชภัณฑ์ตามข้อกำหนดเพื่อคงประสิทธิภาพที่ดีของเวชภัณฑ์	1.81	1.49	ระดับน้อย	8
21	การจัดทำบัญชีควบคุมยาหมดอายุและยาเสื่อมคุณภาพ	3.31	2.85	ระดับมาก	2
22	การจดบันทึกการจ่ายยาควบคุมเสพติดให้ไทย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท	2.26	2.01	ระดับน้อย	5
23	การสำรองยาและเวชภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการช่วยชีวิต ปฐมพยาบาลเบื้องต้น สอดคล้องกับชุมชน	3.19	2.79	ระดับมาก	3
24	การใช้ยาอย่างเหมาะสม เช่น การไม่จำหน่าย ยาชุด การคำนึงถึงความคุ้มค่าในการใช้ยา	1.83	1.55	ระดับน้อย	7
25	การจัดทำสลากซึ่งประกอบด้วยชื่อสถานที่ บริการชื่อผู้ป่วย วันที่จ่าย ชื่อทางการค้า ชื่อสามัญ ข้อบ่งใช้ ข้อควรระวัง วันหมดอายุ และคำอธิบายการใช้ยาอย่างถูกต้อง	2.12	1.81	ระดับน้อย	6
26	การจัดทำประวัติการใช้ยา ของผู้รับบริการที่ติดตามการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง	3.74	3.23	ระดับมากที่สุด	1
	รวมเฉลี่ย	2.52	2.09	ระดับมาก	-

จากตาราง 4.7 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มาตรฐานที่ 3 การบริการ เกณฑ์กรรมที่ดีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\mu=2.52$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือข้อ 26 การจัดทำประวัติการใช้ยาของผู้รับบริการที่ติดตามการใช้ยาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu=3.74$) รองลงมาคือข้อที่ 21 การจัดทำบัญชีควบคุมยาหมดอายุและยาเสื่อมคุณภาพ ซึ่งอยู่ในระดับมาก($\mu=3.31$) และต่ำสุดคือข้อ 18 การจัดหาผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานการผลิตที่ดี เชื่อถือได้ อยู่ในระดับน้อย ($\mu=1.72$)

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหามาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณ

ข้อที่	การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	μ	σ	แปลผล	อันดับ ปัญหา
27	เกสซกรไม่ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือ อยู่ ระหว่างการพักใบอนุญาต	1.12	0.58	ระดับน้อยที่สุด	8
28	เกสซกรให้ความร่วมมือกับราชการ ในการแจ้ง เบาะแสเกี่ยวกับยาและสารเสพติด	1.37	0.98	ระดับน้อยที่สุด	6
29	เกสซกรปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบ พระราชบัญญัติ	1.16	0.65	ระดับน้อยที่สุด	7
30	เกสซกรจ่ายยาที่ตรงกับประเภทที่ได้รับ อนุญาตและถูกต้องตามกฎหมาย	1.75	0.88	ระดับน้อย	3
31	เกสซกรเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายยาไว้ อย่างน้อย 1 ปีและทำบัญชีการจ่ายยา	3.02	2.69	ระดับมาก	1
32	เกสซกรให้ความเคารพและเก็บรักษาความลับ ข้อมูลของผู้ป่วย	1.44	1.04	ระดับน้อยที่สุด	5
33	เกสซกรทำบัญชีการจ่ายยาตามใบสั่งแพทย์	2.29	2.12	ระดับน้อย	2
34	เกสซกรไม่ประพฤติชั่วที่เสื่อมเสียต่อวิชาชีพ เกสซกรกรรม	1.65	1.44	ระดับน้อย	4
รวมเฉลี่ย		1.73	1.29	ระดับน้อย	-

จากตาราง 4.8 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มาตรฐานที่ 4 การปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบและจรรยาบรรณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย($\mu=1.73$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ข้อ 31 เกสซกรเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายยาไว้อย่างน้อย 1 ปี และทำบัญชีการจ่ายยา ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.02$) รองลงมาคือข้อ 33 เกสซกรทำบัญชีการจ่ายยา ตามใบสั่งแพทย์ ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.29$) และต่ำสุดคือข้อ 27 เกสซกรไม่ถูกเพิกถอนใบ อนุญาต ซึ่งอยู่ในระดับน้อยที่สุด ($\mu=1.12$)

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหามาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม

ข้อที่	การบริหารจัดการเพื่อคุณภาพ	μ	σ	แปลผล	อันดับปัญหา
35	เภสัชกรให้บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสารพิษสารเสพติด ทั้งในด้านการป้องกัน บำบัด รักษา และการรณรงค์ต่อต้านยาและสารเสพติด	3.20	2.64	ระดับมาก	1
36	เภสัชกรให้ความร่วมมือกับราชการในการแจ้งเบาะแสข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาและสารเสพติด	2.24	2.01	ระดับน้อย	3
37	เภสัชกรให้บริการข้อมูลและให้คำแนะนำปรึกษาเรื่องยาและสุขภาพให้กับชุมชน	2.02	1.76	ระดับน้อย	5
38	เภสัชกรส่งเสริมการใช้ยาอย่างเหมาะสมกับชุมชน เช่น การรณรงค์ด้านสุขภาพ	2.04	1.83	ระดับน้อย	4
39	เภสัชกรมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมในชุมชน	2.36	2.06	ระดับน้อย	2
40	เภสัชกรไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนต่อสุขภาพ เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1.48	1.49	ระดับน้อยที่สุด	6
รวมเฉลี่ย		2.22	1.96	ระดับน้อย	-

จากตาราง 4.9 พบว่า ปัญหาการดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา มาตรฐานที่ 5 การให้บริการและการมีส่วนร่วมในชุมชนและสังคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.22$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาสูงสุดคือ ข้อที่ 35 เภสัชกรให้บริการข้อมูลและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับสารเสพติด ทั้งในด้านการป้องกัน บำบัด รักษา และการรณรงค์ต่อต้านยาและสารเสพติด ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\mu=3.20$) รองลงมาคือข้อ 39 เภสัชกรมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้ยาที่ไม่เหมาะสมในชุมชน ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ($\mu=2.36$) และต่ำสุดคือข้อที่ 40 เภสัชกรไม่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่บั่นทอนต่อสุขภาพ เช่น บุหรี่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($\mu=1.48$) อยู่ระดับน้อยที่สุด

- จัดอบรมสมาชิกร้านยาคุณภาพ เรื่อง มาตรฐานร้านยา
- โครงการ - ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาสู่ร้านยาคุณภาพ
- กิจกรรม - การปฏิบัติสู่มาตรฐานร้านยาที่เป็นรูปธรรมมาก
 - จัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลของปัญหา
- กลยุทธ์ 1.2 การสร้างความเชื่อถือในกลุ่มร้านยาคุณภาพ
- ผลผลิต - ร้านยามีมาตรฐานที่อยู่ตลอดเวลา
- โครงการ - การตรวจสอบร้านยาในเครือข่ายร้านยาคุณภาพ
- กิจกรรม - จัดทำป้ายรับรองคุณภาพร้านยาที่ได้มาตรฐาน
 - กลุ่มร้านยาคุณภาพกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำในการประเมินร้านยา
 - จัดการประเมินร้านยาคุณภาพในเครือข่ายทุก 6 เดือน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การเพิ่มศักยภาพแก่เจ้าของร้านขายยา และเภสัชกรประจำร้านขายยา

- กลยุทธ์ 2.1 เสริมสร้างความรู้ด้านการบริหารจัดการ
- ผลผลิต - การบริหารจัดการภายในร้านยา
- โครงการ - ส่งเสริมการบริหารจัดการในร้านยา
- กิจกรรม - การจัดอบรมการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารจัดการภายใน

ร้านยา

- การจัดทำแบบฟอร์มในการบันทึก เช่น แบบฟอร์มประวัติของ คนไข้ที่รับยาต่อเนื่อง, แบบฟอร์มการบันทึกการรับ-จ่าย, แบบฟอร์มการจ่ายยา ความปลอดภัยให้และวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท ให้เป็นในรูปแบบเดียวกัน
- จัดทำของยาที่ถูกต้องตามมาตรฐานให้บริการแก่ร้านยา
- จัดทำระเบียบแบบที่ถูกต้องในรูปแบบเดียวกัน
- จัดการทำสื่อในการให้ความรู้เรื่อง โรคพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ภายใน

ร้านยา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความตระหนักในการทำงานแก่เจ้าของร้านขายยา และเภสัชกรประจำร้านขายยา

- กลยุทธ์ 3.1 ส่งเสริมการปฏิบัติ ตามกฎ ระเบียบ และพระราชบัญญัติร้านยา
- ผลผลิต - เจ้าของร้านยา และเภสัชกร ทำหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
- โครงการ - จรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในร้านยา

กิจกรรม - จัดอบรมให้ความรู้ในการจัดตั้งร้านขายและรูปแบบการจัดเรียงยาแก่
เจ้าของร้านขายยา และเภสัชกรประจำร้านขายยา

- จัดการประชุมการปฏิบัติหน้าที่ในร้านขายยาสำหรับเภสัชกร เช่น เภสัชกร
ประจำร้านขายยาปฏิบัติการอยู่ตลอดเวลาเปิดทำการ, การส่งมอบยาที่ถูกต้อง

- การเฝ้าระวังการทำผิดพระราชบัญญัติยา โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ที่เกี่ยวข้อง

- จัดการสุ่มตรวจร้านยา โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

กลยุทธ์ 3.2 การส่งเสริมกิจกรรมด้านสุขภาพในสังคม

ผลลัพธ์ - การมีสุขภาพที่ดีของประชากรในชุมชน

โครงการ - การเพิ่มพูนความรู้ด้านสุขภาพ

กิจกรรม - การถ่ายทอดความรู้ด้านสุขภาพ

- จัดการประชุมความเรียงยา และ โรคใหม่ ๆ

- การแจ้งข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพให้กับประชากรในชุมชน

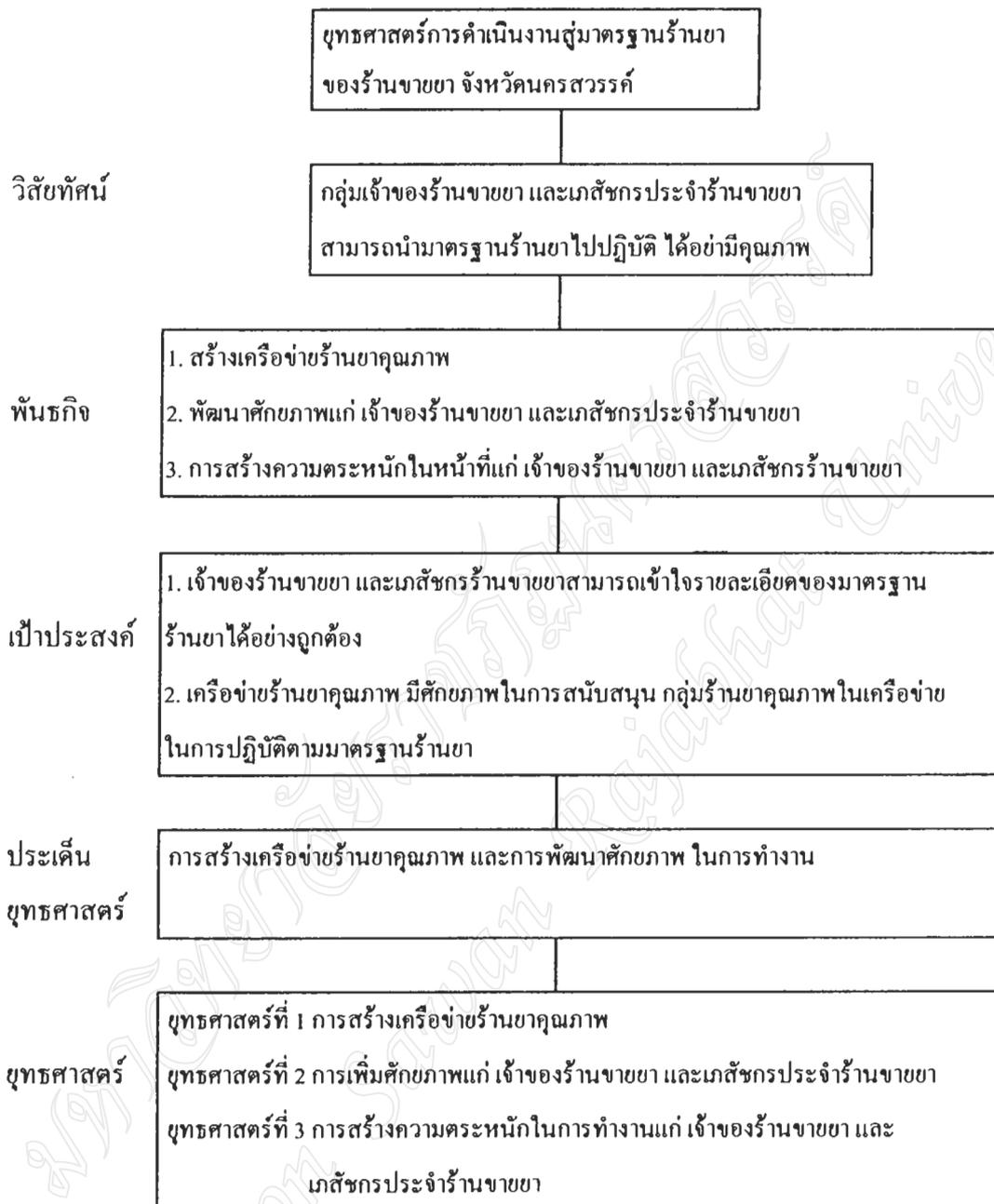
โครงการ - การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

กิจกรรม - เจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเสริมการรณรงค์เรื่อง การให้ข้อมูล คำปรึกษา

เกี่ยวกับสารเสพติด และการใช้ยาไม่เหมาะสม

- ส่งเสริมการจัดงาน วันต่าง ๆ ด้านสุขภาพ เช่น วันเอดส์โลก

วันงดสูบบุหรี่โลก เป็นต้น

ภาพที่ 4.1 ยุทธศาสตร์การดำเนินงานสู่มาตรฐานร้านยา ของร้านขายยาชุมชน จังหวัดนครสวรรค์